

UPDATE DORPSPLAN 'ALLES DREI'JT UM LAORNE'

WAKKER LAORNE
FEBRUARI 2017

Werken Aan Kansen, Knelpunten En Rechten

LAORNE

Laren, februari 2017

'[Alles dreij't um Laorne](#)', dat is de titel van het dorpsplan dat in januari 2010 aan de inwoners van Laren werd gepresenteerd. Een plan gemaakt door en voor de inwoners van Laren, met daarin de visie van de Larense bevolking voor het dorp Laren en het buitengebied. Een visie waar ook de gemeente Lochem haar voordeel mee kon doen.

Inmiddels zijn we 7 jaar verder en is het tijd voor een update. De werkgroepen van Wakker Laorne hebben de stand van zaken per thema op een rijtje gezet en aangegeven welke wensen en ideeën er nog zijn. De inwoners van Laren zijn via een artikel in 'In de Kijker' opgeroepen om hun ideeën en wensen aan te geven. Daarna is tijdens de ledenvergadering van Wakker Laorne een oproep gedaan om de concept teksten aan te vullen of te becommentariëren. Het resultaat daarvan treft u in deze update aan.

Namens het bestuur
van Wakker Laorne,
Jan Wesseldijk
Voorzitter

Werkgroep Leefbaarheid

Bestaande situatie

In een dorpsplan staat leefbaarheid centraal. Een dorpsplan richt zich op ontwikkelingen die behoud en ontwikkeling van de leefbaarheid ondersteunen. In het dorpsplan "Alles dreij't um Laorne" is de paragraaf Leefbaarheid destijds niet specifiek als thema beschreven.

Leefbaarheid is een begrip dat te maken heeft met de beleving die je voelt voor de omgeving. Het is een waardering voor je woonomgeving. Daarbij zijn goede voorzieningen, een rijk verenigingsleven en nieuwbouwmogelijkheden belangrijke argumenten. Bij gestructureerde woningbouw, met kansen voor starters, blijven jongeren in het dorp wonen en daarmee vergroot de kans tot behoud van de scholen. Het voortbestaan van de scholen in het dorp is cruciaal voor de leefbaarheid. De afgelopen jaren heeft de werkgroep Leefbaarheid zich met verschillende thema's bezig gehouden.

Zo hebben we jaarlijks
(in 2016 voor de 10^e keer!) een
bermopruim-actie georganiseerd
en ook diverse keren de Wakker
Award uitgereikt aan
initiatieven in Laren die
bijdragen aan de leefbaarheid.

Na jaren van gebrekkig speelgenot heeft de werkgroep Leefbaarheid, tezamen met de werkgroep 'Kunstgras', in 2014 het ongelijke, modderige grasveld bij de scholencomplex omgetoverd in een multifunctioneel kunstgrasveld. Het project 'kunstgrasveld' heeft de saamhorigheid binnen het dorp destijds enorm versterkt. Een voorbeeld van hoe de leefbaarheid binnen een dorp wordt genoten. Het kunstgrasveld is inmiddels veelvuldig in gebruik door de scholen en voor buitenactiviteiten.

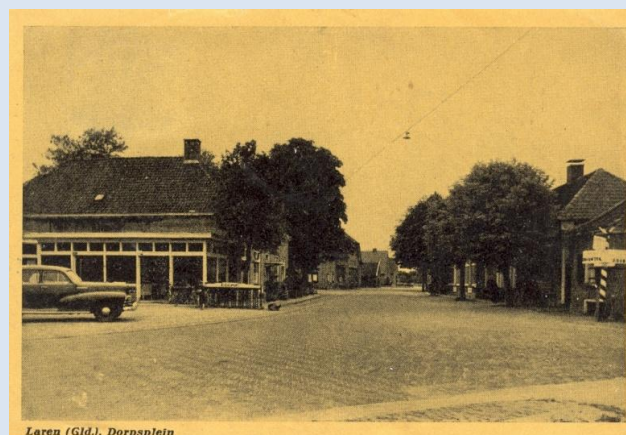

Voorzieningen als een supermarkt, postkantoor, pinautomaat maar ook een dokterspraktijk, zijn wenselijk voor het leefbaar houden van een dorp. Een winkel of supermarkt alleen voor de 'vergeten' boodschappen zal geen lang bestaansrecht kennen. Het is belangrijk tot behoud van de bestaande winkelvoorzieningen. Het aanbod van koopwaar op de weekmarkt is enkele jaren geleden door de werkgroep Leefbaarheid

getoetst. De groep marktkoopliden tracht het aanbod en diversiteit op peil te houden.

Gewenste situatie

Een ontbrekende voorziening binnen Laren blijft het dorpsplein. Een dorpsplein zal een toegevoegde waarde geven aan het dorp. Op het dorpsplein kunnen activiteiten en (kleinschalige) evenementen worden georganiseerd. Het plein biedt daarnaast een prima plek voor de weekmarkt.

Laren (Gld.), Dorpsplein

Hierdoor draagt een dorpsplein bij aan de versterking en uitstraling van het dorp.

De werkgroep Leefbaarheid toetst daarnaast op dit moment de kansen voor de bouw van een nieuwe, kwalitatief goede school met prima huisvesting. Daarbij zal eveneens worden gekeken naar de geschiktheid van de bouwlocatie in combinatie met de eisen vanuit het gemeentelijk

accommodatiebeleid. De sportaccommodaties die Laren kent zullen in dit plan worden meegenomen.

De werkgroep Leefbaarheid zal (ad hoc) blijven reageren en anticiperen op onderwerpen die vanuit het dorp worden voorgedragen om de leefbaarheid in het dorp op niveau te houden of te versterken.

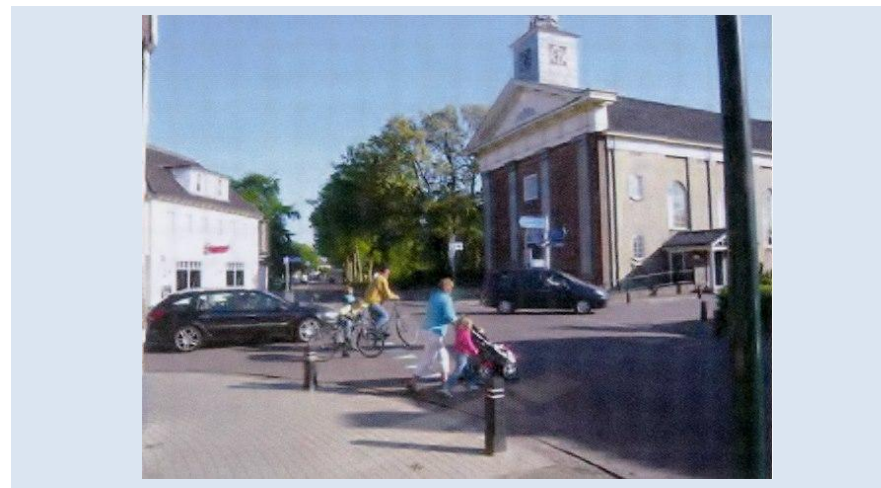
Werkgroep Verkeer en Verkeersveiligheid

Bestaande situatie

Belangrijke aandachtspunten in het bestaande dorpsplan voor wat betreft het onderdeel verkeer zijn bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Voor wat betreft bereikbaarheid kunnen we concluderen dat deze nog steeds uitstekend is. Laren ligt op een kruispunt van een aantal belangrijke verbindingen en er zijn geen maatregelen genomen waardoor de bereikbaarheid van Laren zou zijn verminderd. Voor wat betreft verkeersveiligheid is een aantal projecten afgerond waardoor de verkeersveiligheid is toegenomen. Het gaat hier om het uitbreiden van het 30 km/u gebied in de dorpskern, de introductie van een 60 km/u zone in het buitengebied, de herinrichting van de Holterweg in de dorpskern en de herinrichting van het kruispunt bij de kerk.

Op basis van signalen uit de Larense bevolking zijn er toch nog twee belangrijke zaken aan te wijzen die aandacht vragen. Het gaat hier om de verkeersveiligheid en oversteekbaarheid van met name de

Dorpsstraat en de verkeersveiligheid in het buitengebied, met daarbij speciale aandacht voor de Ooldselaan.

Gewenste situatie

Veiligheid en oversteekbaarheid Dorpsstraat

Wij hebben een aantal direct betrokken partijen uitgenodigd om gezamenlijk van gedachten te wisselen over de problematiek en over mogelijke oplossingen. Het betrof hier onder meer ondernemers, bewoners, vertegenwoordigers van zorginstellingen, ouderen, schoolgaande jeugd, politie en Veilig Verkeer Nederland. Het is gebleken dat een ruime meerderheid van de aanwezigen vindt dat de verkeersveiligheid en de oversteekbaarheid problematisch zijn en dat er maatregelen zouden moeten worden genomen. Belangrijke oorzaak

van de problemen is de gereden snelheid in de dorpskern. Metingen laten zien dat vrijwel alle automobilisten de maximaal toegestane snelheid van 30 km/u overschrijden.

Dit geldt niet alleen voor personenauto's maar ook voor vrachtverkeer. Hoewel de maximum toegestane snelheid op de Dorpsstraat 30 km/u is, is de weg niet als zodanig ingericht. Dit maakt dat er niet of nauwelijks wordt gehandhaafd. Om te onderzoeken in hoeverre de verkeerssituatie in de dorpskern door de Larense bevolking als problematisch wordt ervaren, hebben we een internet-enquête uitgezet. Daarnaast is onderzocht hoe er wordt gedacht over mogelijke oplossingen. Uitkomst van deze enquête was dat er inderdaad problemen worden ervaren voor wat betreft verkeersveiligheid en oversteekbaarheid. Niet alle in de enquête voorgestelde maatregelen worden als even wenselijk ervaren. Zo bleek een meerderheid voorstander van het aanleggen van een snelheid remmende voorziening, zoals een as-verspringing, na binnenkomst van de dorpskern vanuit de Rengersweg. Ook is een meerderheid voor het plaatsen van een of meer matrixborden met daarop de gereden snelheid en bijv. een smiley ter ondersteuning, en voor het aanleggen van een of meer voetgangersoversteekplaatsen.

De uitkomsten van deze enquête en de daaruit vloeiende aanbevelingen zijn vervolgens gecommuniceerd met de Larense ondernemers en ook zij hebben zich voorstander van deze voorgestelde aanpassingen verklaard.

Veiligheid in buitengebied, met name de Ooldselaan

Wij hebben bewoners van de Ooldselaan uitgenodigd om over de verkeersveiligheidsproblematiek op deze weg van gedachten te wisselen. Ook is gesproken over mogelijke oplossingen. Duidelijk werd dat niet zozeer de intensiteit maar eerder de gereden snelheden het grootste probleem zijn. Verder wordt elke maatregel die de verkeersintensiteit beperkt als niet haalbaar gezien. Het gehele buitengebied is een 60 km/u zone, waarbij op elk kruispunt of elke aansluiting de voorrang niet geregeld is.

Enige uitzondering is de Ooldselaan, waar alle verkeer vanuit de zijrichtingen voorrang moet verlenen. De gemeente Lochem geeft aan dat het feit dat de Ooldselaan is aangeduid als hoofdfietsroute hier debet aan is.

Gereden snelheden op de Ooldselaan zijn zeer fors, vaak wordt zelfs 100 km/u overschreden. Echter er wordt niet gehandhaafd, vooral niet omdat de weg niet als 60 km/u weg is ingericht.

Een ander punt van zorg is de onveilige situatie bij de 'knip' en de wegversmallingen die niet of nauwelijks een snelheid remmende werking hebben en die eerder voor onveilige situaties zorgen. Het lijkt niet haalbaar om de weg als 60 km/u weg in te richten. Daarom stellen we voor om matrixborden met smiley's te plaatsen, net als in de dorpskern, en de huidige wegversmallingen op de Ooldselaan te verwijderen daar het oorspronkelijke doel, verhoging van de verkeersveiligheid, zeker niet wordt bereikt; de versmallingen zorgen eerder voor onveilige situaties. Verder stellen we voor de 'knip' op een zodanige manier te herinrichten dat er een snelheid reducerende werking vanuit gaat, bijvoorbeeld door de aanleg van een rotonde. Verder is de toestand van de bermen een algemeen punt van aandacht voor het gehele buitengebied. Niet zelden worden bermen kapot gereden waardoor er voor met name fietsverkeer gevaarlijke gaten naast het asfalt ontstaan. Ook zou er vaker moeten worden gemaaid opdat fietsverkeer niet langer hoeft uit te wijken om bijvoorbeeld brandnetels te ontwijken. Tot slot, waarschijnlijk als gevolg van filevorming op de A1 wordt steeds vaker de sluiproute via Oude Deventerweg en Ooldselaan gebruikt. Ook de verkeersveiligheid op deze route verdient aandacht, waarbij voor deze route wel gedacht mag worden aan intensiteit beperkende maatregelen daar dit verkeer niet door de dorpskern rijdt en dus voor ondernemers geen mogelijke toegevoegde waarde heeft.

Werkgroep Recreatie en Toerisme

Bestaande situatie

Fiets en wandelpaden

In het dorpsplan uit 2010 wordt gesproken over aanleg (en of routes) van nieuwe fiets- en wandelpaden. Wat betreft de wandelpaden zijn er sindsdien wandelommetjes gemaakt en die staan op de website Larengelderland.nl.

In 2014 is er een Heuvel wandeltocht (7,9 km of 11,5km) gemaakt door mensen van de Heuvelwerkgroep. Al deze wandelroutes zijn te koop bij de VVV in Laren en Lochem. In 2016 is het wandelnetwerk Achterhoek geopend en dit geeft vele wandelmogelijkheden in en rondom Laren.

Voor fietsers wilden wij graag een alternatief voor de Ooldselaan bedenken. Nadat het Lendenpad in de Schoolt is aangelegd, is er voor fietsers vanuit Laren of Bathmen een veel veiliger en mooiere route om via allerlei binnenwegen naar Bathmen te fietsen. Een gedeelte van de Possenweg was zandweg, na de asbestsanering is het een met puin verhard pad. Dit biedt de fietser de mogelijkheid om, niet over zandwegen en zonder gebruik te hoeven maken van de Ooldselaan, naar Bathmen te fietsen. Of de carpoolplaats bij de A1 per fiets te bereiken.

Fietsdorp Laren

Naast uitbreiding van fietsmogelijkheden zijn we bezig om Laren als Fietsdorp op de kaart te zetten. Het initiatief voor Fietsdorp Laren is ontstaan vanuit Toeristenbelang Laren, de Stichting Fietsvierdaagse De Achterhoek en Wakker Laorne. Hier verder genoemd als werkgroep Fietsdorp Laren.

Waarom Fietsdorp Laren

Het Fietsdorp Laren ligt in Gelderland, dichtbij de Hanzesteden Deventer en Zutphen. Vanuit dit mooie dorp zijn er fietstochtjes te maken naar de Sallandse Heuvelrug, langs de IJssel, de Veluwe en Twente en niet vergeten in onze eigen Achterhoek. Het afwisselende coulisselandschap, het rustgevende platteland en de vriendelijke bevolking zijn de waarden die we kunnen bieden aan de toeristen en dagjesmensen.

Er is in 2013 een project- en marketingplan gemaakt. In 2014 is deze gepresenteerd tijdens de Algemene Leden Vergadering van Wakker Laorne. In hetzelfde jaar heeft de werkgroep ansichtkaarten laten maken en die uitgedeeld bij de Fietsvierdaagse en bij de activiteiten van Toeristenbelang. Een groot succes was de fietstocht Fiets en Bekijk Tuinen en Kunst. Bij al deze activiteiten is de banner van Fietsdorp Laren opgehangen. In 2015 zijn door de werkgroep welkomstborden aan lantaarnpalen bevestigd en zijn er een website en een facebookpagina gemaakt.

Er zijn enkele promotionele acties ondernomen zoals bijvoorbeeld een zoekactie naar een fietsje tijdens de fietsvierdaagse en het fietsmenu van Aris Frieterie.

Het is nu mogelijk om de Heuvel fietstocht (19,7 km), gebaseerd op het boek van H.W. Heuvel Oud-Achterhoeks Boerenleven, te fietsen. Toeristenbelang en de Wielergroep Laren hebben afgelopen november voor de tweede keer een spannende ATB toertocht 's avonds georganiseerd.

Dankzij een nieuwe fietsenzaak kunnen mensen nu ook fietsen huren in Laren. Naast de fietsenzaak is er in Laren ook de mogelijkheid om een uniek dagje uit te beleven met een tandem of solex of iets anders.

Gewenste situatie

Hierboven is in het kort geschetst wat er is gebeurd na de lancering van het plan Fietsdorp Laren. Volgens ons moet er nog veel meer gebeuren om Laren een echt fietsdorp te laten zijn.

Aandachtspunten zijn en blijven:

- Aanleg en onderhoud van fietspaden
- PR en marketing om landelijke bekendheid van Fietsdorp Laren te krijgen
- Gevoel dat je je in een fietsdorp begeeft
- Uitbreiding van fietsroutes
- Uitbreiding van fietsmogelijkheden (bijv. atb's, steps)
- Samenwerking met VVV, Lochem 3.0, horeca en recreatie-ondernemingen
- Kunstuitingen op fietsgebied
- Zoektocht naar een all weather accommodatie met het thema fietsen

Niet alleen de werkgroep Fietsdorp, maar iedere inwoner van Laren kan zijn of haar steentje aan Fietsdorp Laren bijdragen. Ideeën, opmerkingen, kansen, uitdagingen en kritiek zijn dus van harte welkom. Contact kan via de facebookpagina Fietsdorp Laren of mailen naar recreatie_en_toerisme@wakkerlaorne.nl

Werkgroep Woningbouw en Zorg

Wonen

Huidige situatie

Enkele maanden na de presentatie van het dorpsplan in januari 2010 werd op 29 april de nieuwbouwwijk Westermark officieel opgeleverd. Het woningbestand werd hiermee met 92 woningen uitgebreid. In 2015 werden daar nog eens 8 appartementen bij het Grandcafé 't Langenbaergh aan toegevoegd. De ruimte voor deze nieuwbouw werd gecreëerd door de sloop van de oude feestzaal "De Delle". Ook werden in het kader van de Functieverandering Agrarische Bebouwing, in de volksmond ook wel rood-voor-roodregeling genoemd, enkele woningen in het buitengebied aan dit bestand toegevoegd.

Op het nieuwbouwplan "Schoneveld" werden in 2015 de eerste 15 van de ca. 75 geplande woningen opgeleverd.

Op 28 november 2015 werd het woonzorggebouw 't Talma, achter de voormalige melkfabriek geopend en op 1 december daaropvolgend konden de eerste bewoners er hun intrek nemen. 't Talma bevat 24 wooneenheden met 24-uurszorg.

In het dorpsplan is opgenomen dat Laren een dorp moet blijven met een open (en groen) karakter. De nieuwbouw in de afgelopen periode heeft aan dit streven geen afbreuk gedaan. Er wordt getracht de nieuwbouwplannen zoveel mogelijk te laten aansluiten bij het dorpse karakter, d.w.z. geen hoogbouw, zoveel mogelijk aan de rand van het dorp met voldoende ruimte voor groen, spelen en parkeren. Er ontstaat een natuurlijke overgang tussen platteland en de kern: het buitenaanzicht van het dorp past in de landelijke omgeving van Laren. Omwonenden en toekomstige bewoners worden in een vroeg stadium betrokken bij de stedenbouwkundige aspecten, zodat hun visie kan worden meegewogen bij de totstandkoming van het uiteindelijke plan.

Gewenste situatie

Nu de financiële crisis, die in 2008 begon, zo ongeveer teneinde is, zien we dat de woningmarkt weer aantrekt: de vraag naar en het aanbod van woningen zijn weer beter in balans. In de kern en het buitengebied van Laren (website Funda) staan in september 2016 nog zo'n 50 woningen te koop, die echter veelal in de hogere prijsklasse zitten. Hierbij zijn de geplande en in aanbouw zijnde woningen op Het Schoneveld en op het Meester Kolkplein (voormalige landbouwschool) niet meegerekend.

Voor de instandhouding van de voorzieningen in Laren, zoals scholen, sportaccommodaties e.d. is het van belang dat jonge gezinnen zich in Laren vestigen. In het aanbod van woningen dient derhalve voldoende potentie te zitten voor starters op de woningmarkt.

Door in het nieuwbouwproject Schoneveld flexibel om te gaan met het type woning en kavelgrootte, ontstaat er een situatie, waarbij tegemoet gekomen wordt aan deze wens. Ook de fasering van het project, waarbij de horizon gelegd is in 2019, draagt hieraan bij. Deze eindtermijn kan eventueel verschoven worden naar een later tijdstip, zodat voorkomen kan worden dat de woningmarkt in Laren in een overspannen situatie terechtkomt, waarbij vraag en aanbod uit balans raken.

Er zou meer aanbod moeten zijn van huurwoningen of -appartementen met een betaalbare huur. Woningzoekenden, die niet voor een sociale huurwoning in aanmerking komen en niet in staat zijn een koopwoning te financieren, dreigen buiten de boot te vallen.

Particuliere investeerders moeten derhalve de ruimte krijgen om plannen te ontwikkelen en te realiseren.

Visie op wonen

Met de nog geplande en in ontwikkeling zijnde nieuwbouw en de te koop staande woningen lijkt de woningmarkt in Laren voor de komende 5 tot 10 jaar haar verzadigingspunt te naderen. Vraag blijft of de diversiteit aan woningen ook voldoet aan de behoefte. Bij de nieuwbouwprojecten ziet de gemeente er op toe dat er een mix van goedkoop, middelduur en dure woningen wordt gebouwd, zodat ook starters de mogelijkheid wordt geboden een woning te kopen.

Het sociale huurwoningbestand zal voorlopig niet verder worden uitgebreid. Viverion heeft te kennen gegeven niet van plan te zijn sociale huurwoningen te bouwen in Laren. Volgens een onderzoek dat zij in 2015 heeft gedaan is er geen behoefte aan uitbreiding van het sociale huurwoningbestand, o.a. vanwege het gebrek aan potentiële huurders, die voldoen aan het criterium (maximaal gezamenlijk jaarinkomen voor 2016 € 35.739).

Onlangs (midden 2016) heeft een particuliere investeerder een plan ontwikkeld voor de bouw van zes huurappartementen tussen Welkoop en dierenartsenpraktijk ("het gat van Laren"). Deze appartementen moeten in een behoefte voorzien van voornamelijk jongeren.

Senioren worden echter bij de toewijzing niet uitgesloten. Het zou goed zijn als er zich ook in de toekomst investeerders melden voor de realisatie van particuliere huurwoningen. Wellicht moet een onderzoek naar de behoefte aan deze woningen worden gedaan.

Gemeente en woningcorporaties laten op dit moment gezamenlijk een woningmarktonderzoek uitvoeren. De resultaten daarvan worden gebruikt voor de ontwikkeling van woonbeleid. Daarbij hoort ook een nieuwe woningbouwprogrammering. De verwachting is niet dat dat zal leiden tot aanpassing van bestaande concrete plannen - behalve wellicht in kwalitatieve zin. Over het betrekken van de dorpsraden bij de woonvisie (manier en moment) wordt op dit moment nagedacht.

Ook senioren moeten zolang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Bouwonderneming Nikkels en makelaar Beltman zijn daarvoor met geïnteresseerden in gesprek.

Zij kunnen hun woonwensen kenbaar maken. Nikkels is o.m. eigenaar van een 15-tal kavels in het middengebied van Schoneveld. Zij wil zo nodig op die kavels gelijkvloers wonen realiseren, de ontwikkeling van de woningen aanpassen aan de behoefte van de senioren en de huidige kavelindeling herzien. Nieuwbouw in Laren is bovendien veelal levensloopbestendig. Bewoners kunnen er derhalve tot op hoge leeftijd blijven wonen.

Voor wat betreft de FAB-regeling heeft de raad ingestemd met een hernieuwde uitgave van de eisen om in dit kader vervangende bebouwing toe te staan. Onderdeel van deze hernieuwde uitgave is de mogelijkheid om de bouwrechten te clusteren naar de rand van een van de kernen. Uitgangspunt hierbij is dat er ruimtelijke kwaliteitswinst moet zijn. In dit kader heeft de raad besloten in principe medewerking te verlenen aan het clusteren van vier FAB bouwrechten (vier woningen) aan de Zutphenseweg, aan de rand van het dorp. Op basis van dit principebesluit kan de initiatiefnemer het plan verder uitwerken en kan de benodigde bestemmingsplanprocedure worden opgestart. In het raadsbesluit is verder opgenomen dat alleen in het buitengebied, waar de sloop van de agrarische bebouwing plaatsvindt, kwaliteitswinst is te behalen.

Wakker Laorne heeft er bij de raad op aangedrongen om in voorkomende gevallen (ook) in de toekomst de belangenvereniging en omwonenden te consulteren bij het aanwijzen van een gebied, waar clustering optimaal tot haar recht kan komen.

Werkgroep Laren Energie

Huidige situatie

Kort na de totstandkoming van het dorpsplan is de werkgroep Laren Energie opgericht. Al vrij snel besloot de werkgroep zich met het project VEDEL (VERwolde Duurzaam Energie Landschap) te richten op een bepaald gebied. Duurzaamheid is een 'lastig' begrip, en het vergt een lange adem om bewoners mee te krijgen. Deze ervaring had Adel al, maar ook Vedel liep hier tegen aan.

Geleerd van de ervaringen van Adel, besloot de werkgroep de zoektocht naar oplossingen dicht bij huis te houden en uiteindelijk te vertalen in concrete praktische oplossingen.

Het feit dat Vedel over een vele malen kleiner budget beschikte dan buurman Adel, was overigens hierin absoluut niet doorslaggevend. De werkgroep besloot al snel na de start om zich in eerste instantie te richten op energieneutraliteit en klimaatneutraliteit voorlopig even te 'parkeren'. Het vergroten van de bewustwording, het idee dat het in de toekomst toch echt anders moet, had de grootste prioriteit en ook dit bleek in de praktijk best lastig. Lastig om collega bewoners bij de pilot te betrekken en betrokken te houden. Het feit dat het aantal betrokken bewoners min of meer gelijk bleef en niet groeide, heeft voor de nodige teleurstelling gezorgd en geleid tot perioden van stilstand en zoeken naar antwoord op de vraag "moeten we nog wel verder?".

Na een periode van wikken en wegen en advies inwinnen heeft de werkgroep in september 2014 besloten dat stoppen geen optie was om niet alle tijd en energie van de afgelopen periode verloren te laten gaan. Wel vond de werkgroep dat de tijd van praktische uitvoering aangebroken was. Al met al kan gesteld worden dat de belangstelling van burgers voor duurzaamheid niet erg groot is. Het is dus aan de overheid en de commercie om dit verder vorm te geven en aan Laren Energie om daar op in te spelen.

Gewenste situatie

Voor de komende tijd staan op het programma:

- Creëren van het VEDEL solarpark en daarmee samenhangend een duurzaamheidsadvies op maat.
- Lokaal stoken op streekhout bevorderen, bewoners hebben aangegeven zelf te willen oogsten, de huidige houtsingels en wallen zelf structureel te onderhouden evenals toekomstig aan te planten singels en wallen. De met subsidie van de gemeente aangeschafte zaag/kloofmachine kan daarbij goede diensten bewijzen. De bedoeling is om dit meer projectmatig aan te pakken.

Werkgroep Welzijn / Sociale paragraaf

Reeds bij de presentatie van het Dorpsplan in 2010 werd er op gewezen dat de sociale paragraaf ontbrak. Enkele onderdelen van dit thema kwamen wel aan bod, maar waren verdeeld over meerdere hoofdstukken. Nu het sociale domein steeds meer wordt gedecentraliseerd is er alle reden om in de herziening van het Dorpsplan een sociale paragraaf op te nemen.

Bestaande situatie

Het sociale domein is een breed begrip met veel facetten. In het bestaande Dorpsplan is al een en ander benoemd bij de paragraaf over voorzieningen. Daar is bijvoorbeeld genoemd dat voor de ouderen de woonplus voorziening 't Ruempol aanwezig is in Laren. Ook zijn er op de Vonkert, de Molenbeek en de Laarkamp seniorenwoningen. Met de komst van 't Talma is er nu ook een verpleeghuisvoorziening in Laren. Daarmee is een compleet aanbod aan ouderenvoorzieningen in fysieke zin in Laren voorhanden.

Naast deze voorzieningen zijn er nog tal van andere voorzieningen die een bijdrage leveren aan het sociale leven in Laren zoals kerk en Kulturhus, de scholen en de sportvoorzieningen enz. Ook de winkelveorzieningen vervullen een belangrijke rol in dit verband. Het zijn allemaal ontmoetingsplekken van betekenis, denk aan de supermarkt als voorbeeld hiervan.

Naast de hardware in de vorm van gebouwen is er uiteraard het sociaal netwerk. In Laren is het verenigingswerk rijk ontwikkeld en via deze structuur worden veel mensen met elkaar verbonden. Dit geldt op het gebied van sport maar ook voor tal van andere gebieden (muziek, ontspanning enz.). Daarnaast zijn er andere structuren die de sociale cohesie in stand houden zoals de Protestantse Gemeente Dienst (PGD) met een uitgebreid netwerk van meer dan 80 personen die hun contacten hebben in de haarvaten van de Larense samenleving. Bij 't Ruempol (Vrienden van 't Ruempol) en bij de Vonkert worden veel activiteiten voor ouderen georganiseerd. Er kan vastgesteld worden dat hier een enorme inzet van vrijwilligers gevraagd wordt en gezien de ontwikkeling van de bevolkingssamenstelling (vergrijzing) kan hier een kwetsbaarheid ontstaan.

Samenvattend ontstaat het beeld dat het sociale voorzieningenniveau op een aanvaardbaar niveau verkeert. Het is lastig om dit op een objectieve manier vast te stellen. Oftewel de vraag rijst: is het niveau werkelijk aanvaardbaar? Om deze vraag uit te diepen en met de resultaten aan de slag te gaan is in 2014 de dorpscontactpersoon (DCP) gedurende een periode van twee jaar aan het werk gegaan. Belangrijk resultaat van de analyse uitgevoerd door de DCP is dat er in Laren drie doelgroepen zijn die nader aandacht nodig hebben, te weten:

- Alleenstaande mannen van 55+
- Mensen met een beperking en afstand tot de arbeidsmarkt
- Jongeren in de leeftijd van 13 tot ca 21 jaar

Gewenste situatie

Het dorp Laren moet samen met het buitengebied een dynamisch geheel blijven waarin mensen en groepen van mensen zich thuis voelen en niet buiten de boot vallen. Hiervoor is het noodzakelijk dat de bestaande fysieke voorzieningen in stand blijven en in diverse vormen kunnen blijven functioneren als plekken van ontmoeting. Ook de formele en informele netwerken (bijvoorbeeld PGD respectievelijk naoberschap) zijn van onschatbare waarde om het gewenste niveau van sociale samenhang in stand te houden.

Visie op het sociale domein

Op basis van de bewegingen in het sociaal domein in de afgelopen periode kunnen de volgende ontwikkelingen worden vastgesteld:

- De voorzieningen op het sociale domein worden gedecentraliseerd, steeds meer taken komen bij de gemeente te liggen;
- Handhaving van de sociale voorzieningen wordt steeds kostbaarder en het gevolg is dat steeds meer verantwoordelijkheid bij de mensen wordt neergelegd en dat de gemeenschap zelf in oplossingen moet voorzien;

- De bevolking vergrijsst en daarmee ontstaat steeds meer behoefte aan het functioneren van een goede, robuuste sociale structuur op dorpse schaal.

Om afdoende antwoord te kunnen geven op de genoemde ontwikkelingen zullen er maatregelen genomen moeten worden in Laren. Het zal daarbij belangrijk zijn dat de bevolking op allerlei manieren zelf verantwoordelijkheid neemt en zorgt dat sociale kracht die aanwezig is in Laren wordt benut.

Acties

Een belangrijke constatering is dat een groot deel van de sociale dooradering van de samenleving is gebaseerd op de inzet van vrijwilligers. Door de leeftijdsontwikkeling van de bevolking komt er echter steeds meer druk te liggen bij de vrijwilligers en is het zelfs zo dat de vrijwilligers langzamerhand tot de doelgroep gaan behoren. Inzet op het behoud en werven van vrijwilligers is prioriteit. Dit geldt voor de verenigingen en voor allerlei andere bestaande structuren in en om het dorp.

De DCP heeft een aantal maatregelen voorgesteld en acties in gang gezet, vooral gericht op de doelgroepen die als kwetsbaar uit het onderzoek tevoorschijn zijn gekomen. Hieronder worden puntsgewijs enkele initiatieven benoemd:

- Huiskamers van Laren → afstemming van dorp als verzameling van ontmoetingsplaatsen en zorg om aanwezigheid voldoende vrijwilligers
- Schuif maar an → ontmoetingsplek, samen eten
- Het Koffiehuis → ontmoetingsplek Kulturhus, laagdrempelig kopje koffie met periodiek een interessant verhaal
- De Straattafel → ontmoetingsplek, plek voor een praatje op locatie bij de scholen
- Breaking Beatz → inzet op nieuwe jongerencultuur in het dorp Laren door organiseren nieuwe activiteiten voor jongeren door OJWL, SWL

Om de genoemde initiatieven te laten voortbestaan en tot wasdom te laten komen is het wenselijk, wellicht noodzakelijk, dat er een overkoepelende structuur wordt gecreëerd. Daarnaast is het van belang om de Stichting Welzijn Lochem ook actief te laten zijn in Laren. Deze organisatie kan op diverse vlakken ondersteuning verlenen aan verenigingen en instanties die zich op sociaal vlak actief tonen in Laren. Dit kan bijvoorbeeld in een ondersteunende rol bij de te vormen structuur ten behoeve van het vervolg van de opgezette activiteiten door de DCP. Recent is de werkgroep Welzijn Laren van start gegaan, met daarin vrijwilligers vanuit het Kulturhus en Wakker Laorne, met ondersteuning van de Stichting Welzijn Lochem.

www.wakkerlaorne.nl

info@wakkerlaorne.nl

facebook.com/wg.wakkerlaorne

twitter.com/wakkerlaorne

Bestuur Wakker Laorne

Jan Wesseldijk (voorzitter), Eric Lammertink (penningmeester), Ria Schekman (secretaris), Eric van Berkum, Paul de Koning, Jan Scholten, Ingrid Schoneveld en Geert Wassink.

Werkgroep Leefbaarheid; Johanna Brinks, Hendri Eggink, Berjan Jimmink, Ans Roekevisch en Geert Wassink (vz).

Werkgroep Verkeer en Verkeersveiligheid; Eric van Berkum (vz), Dick Kappert, Willem Kraaijkamp, Walter Peeters en Dick Steeman.

Werkgroep Recreatie en Toerisme; Anita Brouwer, Miriam Dijkman, Marinka Gelmers, Dick Kok, Ingrid Schoneveld (vz) en Teun Schutte.

*Werkgroep Woningbouw en Zorg**; Diesje Dijkman, Ellen Dijkman, Rinze Hartelman, Janet Martin en Jan Scholten (vz).

*Werkgroep Laren Energie**; Peter Geluk, Jos Geverink, Marja Keppels, Paul de Koning (vz), Johan Lenselink, Willy Nijhof en Herman Oltvoort.

Werkgroep Welzijn (i.o); Diesje Dijkman, Janet Martin, Christel Mentink, Ankie Saaltink, Erica Schoneveld en Karen IJssels (vz).

**het is de bedoeling dat deze twee werkgroepen in de loop van 2017 worden samengevoegd tot een nieuwe werkgroep Wonen en Duurzaamheid. Het zorgaspect van de huidige werkgroep Woningbouw en Zorg is inmiddels ondergebracht bij de werkgroep Welzijn.*